

RAPPORT 572

Archeologienota
Borgloon, Boeshovenweg
Bouw van een verpakingsloods

Deel 1: Verslag van Resultaten

Hanne De Langhe & Petra Driesen
Februari 2018

ARON-RAPPORT 572

ARCHEOLOGIENOTA

BORGLOON, BOESHOVENWEG
BOUW VAN EEN VERPAKKINGSLOODS

Hanne De Langhe & Petra Driesen

Tongeren
2018

Colofon

ARON rapport 572 – Archeologienota – Borgloon, Boeshovenweg. Bouw van een verpakingsloods.

Erkend archeoloog:	Hanne De Langhe (OE/ERK/Archeoloog/2016/00156)
Auteurs:	Hanne De Langhe & Petra Driesen
Bijdragen:	/
Foto's en tekeningen:	ARON bvba (tenzij anders vermeld)
Wettelijk depot:	D/2018/12.651/29

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be

Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bvba mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bvba

Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250
fax: 012/770.034

© ARON bvba, Archeologisch projectbureau, 2018

INLEIDING	2
DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN	3
Hoofdstuk 1. Bureauonderzoek	3
1 Beschrijvend gedeelte	3
1.1 Administratieve gegevens.....	3
1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden	5
1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen	5
1.4 Werkwijze, verloop en actoren	7
2 Assessment.....	9
2.1 Situering van het onderzoeksgebied	9
2.2 Archeologische situering.....	9
2.3 Impact van de bodemingrepen en kenniswinst	12
2.4 Onderzoeksvragen	13
2.4 Datering en interpretatie	13
3. Samenvatting	15
DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	16
1. Gemotiveerd advies	16
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	16
1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied	16
1.3 Impact van de geplande bodemingrepen	16
1.4 Bepaling van de maatregelen	17
BIBLIOGRAFIE	
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Kadasterplan	
Bijlage 2: Afbeeldingen- en plannenlijst	
Bijlage 3: Inplantingsplan	
Bijlage 4: Ontwerpplannen	
Bijlage 5: Funderingsplan	
Bijlage 6: Snedes	
Bijlage 7: Terreinprofiel	
Bijlage 8: Overzichtsplan archeologisch proefsleuvenonderzoek 2016	
Bijlage 9: Detailplan archeologisch proefsleuvenonderzoek 2016	

INLEIDING

De initiatiefnemer plant op een ca. 11,95 ha groot terrein aan de Boeshovenweg in Borgloon (Limburg) de bouw van een verpakkingloods met omgevingsaanleg (1,79 ha). Dit project maakt deel uit van de ontwikkeling van het bedrijventerrein 'Fruitveiling-Zuid'. In het kader van de ontwikkeling van dit bedrijventerrein vond in 2016 een proefsleuvenonderzoek plaats¹. Hierna werden de aanlegwerken van dit bedrijventerrein uitgevoerd nl. bestrating ten westen van de zone waar de huidige bodemingrepen zullen plaatsvinden, infrastructuurwerken en een ophoging (oa aansluitend op de nieuwe bestrating) van het terrein (ook in de zone waar de huidige bodemingrepen zullen plaatsvinden). Hierdoor is onderzoek in de oorspronkelijke bodem op het terrein momenteel praktisch niet meer mogelijk.²

Voor dit project is een stedenbouwkundige aanvraag vereist.

Gezien bodemingrepen uitgevoerd zullen worden, het terrein niet in een gebied ligt waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, het terrein niet binnen een gabarit bestaande lijninfrastructuur valt, het terrein niet tot een beschermde archeologische site of tot een vastgestelde archeologische zone behoort, het perceeloppervlak groter is dan 5000 m² en de bodemingreep groter is dan 1000 m² (nl. 1,79 ha), is het toevoegen van een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag verplicht.³

Een archeologienota is een document dat opgemaakt wordt op basis van een archeologisch vooronderzoek en dat niet alleen administratieve gegevens van het onderzoeksgebied bevat, maar ook een verslag van de resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.⁴ Het doel van het archeologisch vooronderzoek bestaat in het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische site in een onderzoeksgebied en indien deze aanwezig is te bepalen wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van de bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.⁵

De *Code van Goede Praktijk* versie 2.0 voorziet in de opmaak van een '*archeologienota met beperkte samenstelling*' indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en één doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader aantoont dat:

- 1° met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2° de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Vermits de confrontatie van de uitgevoerde werken en het archeologisch kader aantoonde dat verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst, werd enkel een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd (deel 1) en werd geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt. Het gemotiveerd advies hiervoor wordt beschreven in deel 2.

¹ Hoebreckx & De Langhe (2016).

² Schriftelijke communicatie met G. Verhaegen (Ar-Te).

³ Zie hiervoor de beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek bij het aanvragen of verlenen van vergunningen. https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

⁴ Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen (CGP)(2015), p. 15.

⁵ CGP 2016, p. 27.

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN

HOOFDSTUK 1. BUREAUONDERZOEK

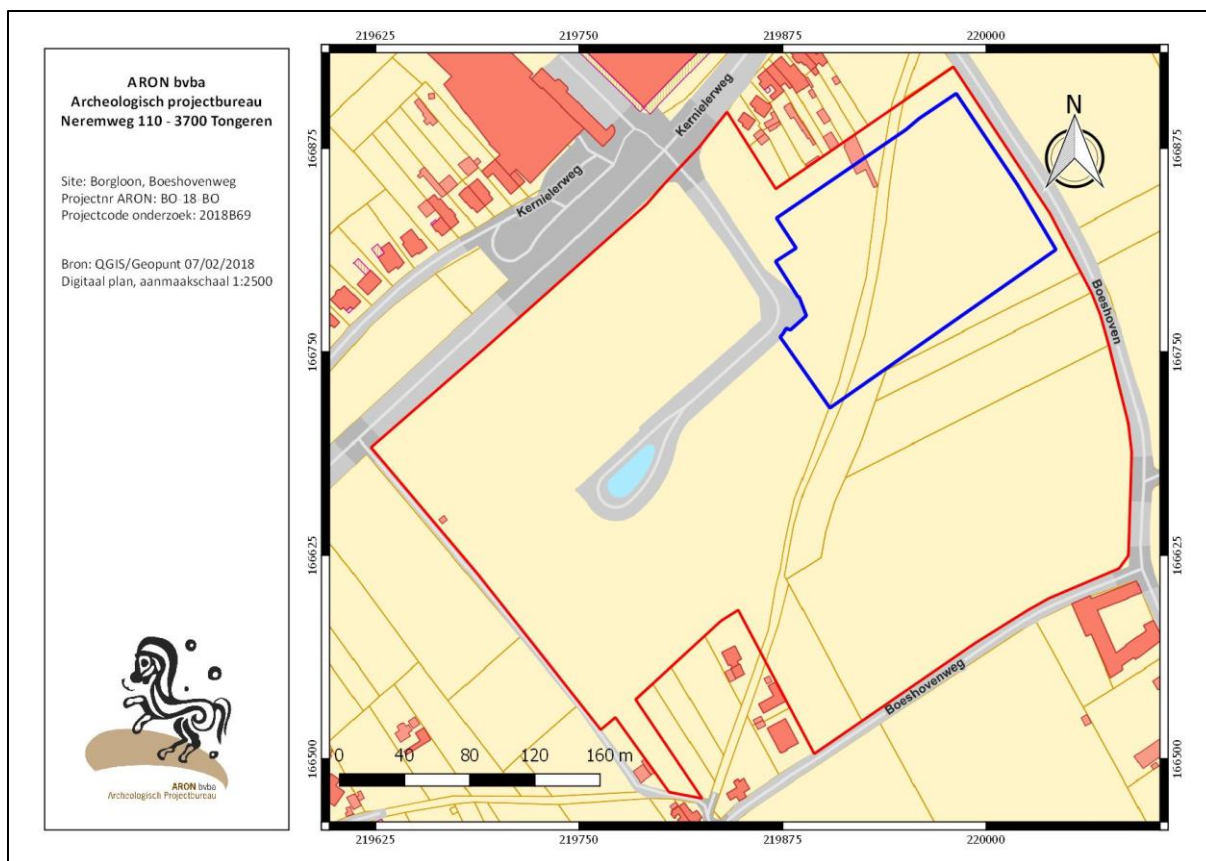
1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

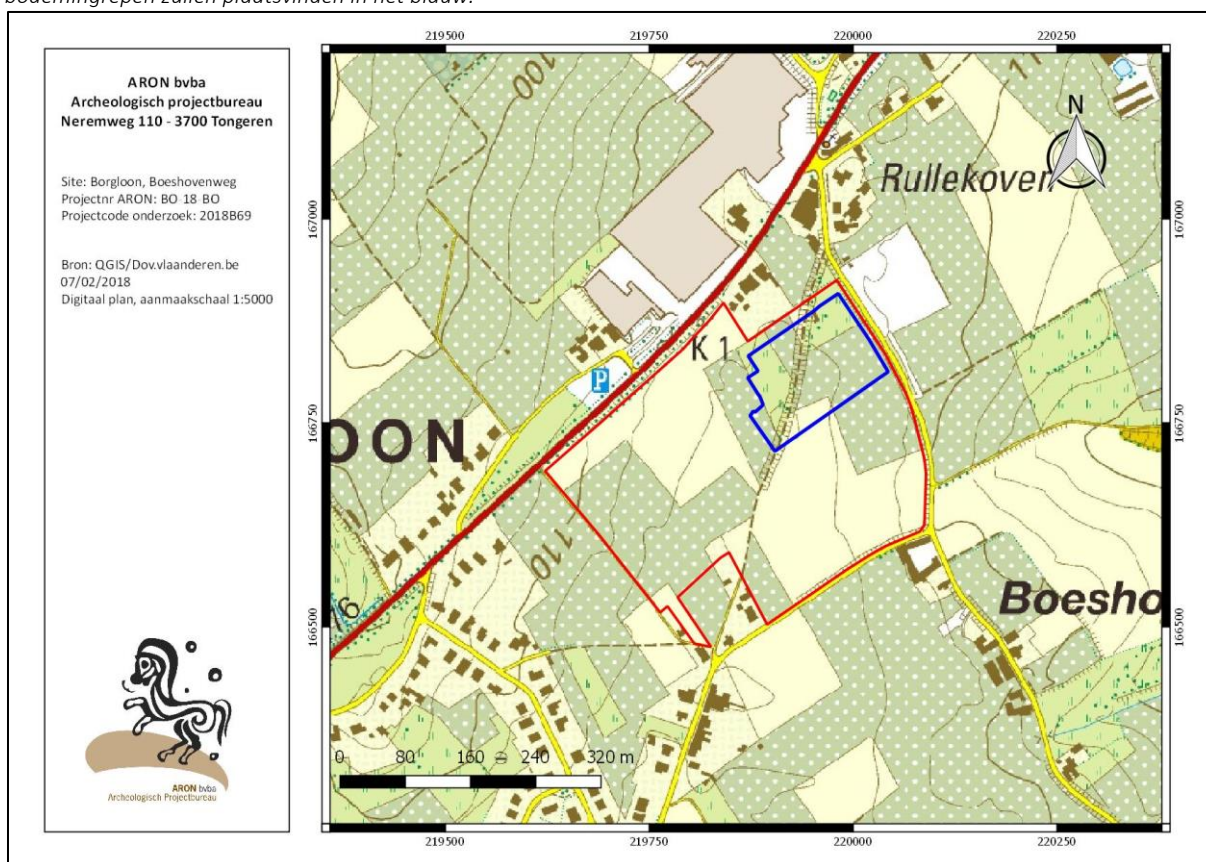
Projectcode	2018B69	
Naam en erkenningsnummer Archeoloog	Hanne De Langhe OE/ERK/Archeoloog/2016/00156	
Rechtspersoon	ARON bvba Archeologisch Projectbureau, Neremweg 110, 3700 Tongeren OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten binnen het project	Functie	Naam
	Projectleiding	Petra Driesen
Extern wetenschappelijk advies	Nvt.	Nvt.
Locatiegegevens	Limburg, Borgloon, Boeshovenweg	
Oppervlakte	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 11,952 ha, de zone waar de bodemingrepen plaatsvinden heeft een oppervlakte van ca. 1,79 ha.	
Bounding box coördinaten	X-min, X-min 219622.13,166475.74; X-max, Y-max 220089.18,166925.08	
Kadasternummers	Borgloon, afd. 1, sectie C, percelen 757A, 906A, 819A, 818A, 759A en 817A. De bodemingrepen behorend tot de huidige vergunningsaanvraag vinden enkel plaats op percelen 757A en 906A.	
Thesaurusthermen⁶	Bureauonderzoek, Borgloon	
Overzichtsplan verstoringen	<i>Zie afb. 4: Kleurenorthofoto.⁷</i>	

⁶ <https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

⁷ Een KLIP-plan werd niet aangevraagd.

Afb. 1: Kadastraal plan met perceelgrenzen en afbakening van de betrokken percelen in het rood en de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden in het blauw.

Afb. 2: Uittreksel uit de topografische kaart met afbakening van de betrokken percelen in het rood en de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden in het blauw.

1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden

Volgende onderzoeksvraag zal tijdens het bureauonderzoek behandeld worden:

- Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling? Beschrijf dit aspect.

Randvoorwaarden:

Vermits verwacht wordt dat aan de voorwaarden voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling voldaan zal worden, wordt de archeologienota volgens dit traject opgemaakt.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd voor de zone waar bodemingrepen zullen plaatsvinden in het kader van het huidige project. De rest van het terrein werd in de archeologienota enkel opgenomen voor zover dit noodzakelijk was om de keuze voor een archeologienota met beperkte samenstelling te beargumenteren.

1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een ca. 11,952 ha groot terrein, gelegen aan de Boeshovenweg in Borgloon en kadastraal gekend als Borgloon, afd. 1, sectie C, percelen 757A, 906A, 819A, 818A, 759A en 817A, de bouw van een verpakkingloods met laadkuil, omliggende groenzones en verhardingen (*afb. 3, BIJLAGE 3-7*). Dit project maakt deel uit van de ontwikkeling van het bedrijventerrein 'Fruitveiling-Zuid'. In het kader van de ontwikkeling van dit bedrijventerrein vonden al eerder bodemingrepen plaats. Zo werden de aanlegwerken van dit bedrijventerrein uitgevoerd nl. bestrating ten westen van de zone waar de huidige bodemingrepen zullen plaatsvinden, infrastructuurwerken en een ophoging (oa aansluitend op de nieuwe bestrating) van het terrein (ook in de zone waar de huidige bodemingrepen zullen plaatsvinden).⁸

De bodemingrepen behorend tot de huidige vergunningsaanvraag vinden enkel plaats binnen een zone van ca. 1,79 ha op percelen 757A en 906A.

Terreinprofiel (*BIJLAGE 7*)

De hoogte van het bestaande maaiveld bedraagt 115,74 m TAW ter hoogte van de westelijke zijde van de geplande loods en 114,56 m TAW ten oosten van de loods.

Het nulpeil, tevens het vloerniveau van de geplande loods, ligt iets hoger op 116,75 m TAW.

Voor de herinrichting van het terrein wordt het maaiveldniveau opgehoogd. Hiervoor wordt onder het toekomstige gebouw en de verhardingen mogelijk de toplaag (aangevulde grond) over een dikte van ca. 30 cm afgegraven.

In het westen wordt het terrein aangelegd op een gemiddeld niveau van 116,22 m TAW (maaiveldniveau). In deze zone worden verhardingen en groenstroken aangelegd (zie infra).

In het noordoosten wordt een zone van ca. 800 m² aangelegd op een lager niveau van gemiddeld 114,99 m TAW. Ook in deze zone worden verhardingen aangelegd (zie infra).

Er worden tussen deze lagere zone en de hoger gelegen zone ten oosten en ten zuiden ervan keermuren geplaatst. De verstoringsdiepte voor deze plaatsing kan op ca. 60 cm onder het huidige maaiveld geschat worden.

⁸Schrittelijke communicatie met G. Verhaegen (Ar-Te)

De brandweg in het noordoosten van het terrein, ten noordoosten van de keermuur, loopt schuin af en vormt de verbinding tussen het lager gelegen noordoostelijk terreindeel en de rest van het terrein, dat hoger ligt.

De bodemingrepen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine.

Verpakkingsloods (BIJLAGE 4-6)

Centraal op het terreindeel dat momenteel ontwikkeld wordt, wordt een nieuwe verpakkingsloods gebouwd van ca. 9720 m². Deze wordt gefundeerd op een palenfundering op een diepte van 10 m onder het nulpeil (= vloerniveau nieuwe loods: 116,75 m TAW) of maximaal ca. 9 m onder het bestaande maaiveldniveau, tevens de maximale diepte van de bodemingrepen, die slechts lokaal verstoringen zullen veroorzaken. De aanzet van de paalkoppen wordt op ca. 1 m onder het nulpeil verwacht. Hierop komt een betonplaat (18 cm beton – 25 cm steenslag – 14 cm isolatie (aan de buitenranden)). De pakketdikte hiervan bedraagt maximaal 60 cm. Voor de aanleg van deze betonplaat wordt enkel de toplaag (aangevulde grond, geen teelaarde) mogelijk weggenomen over een dikte van 30 cm, waardoor hiervoor geen bodemingrepen in onverstoorde bodem worden voorzien.

Ten westen van de verpakkingsloods wordt een laadkuil aangelegd over een oppervlakte van ca. 780 m². Deze laadkuil wordt schuin uitgegraven tot op een maximale diepte van 1,35 m t.o.v. het nulpeil. In de kuil wordt een betonplaat aangelegd op 40 cm steenslag. Indien nodig wordt hieronder een aanvulling met steenslag / zand voorzien. De pakketdikte bedraagt maximaal 60 cm. Dit betekent dat er hier ca. 1 m diep onder het huidige maaiveld gegraven zal worden.

Ten noorden van de laadkuil wordt een luifel geplaatst over een oppervlakte van ca. 120 m². Hiervoor worden geen bodemingrepen voorzien.

De bodemingrepen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine.

Verhardingen

Rondom de geplande verpakkingsloods worden verhardingen aangelegd over een totale oppervlakte van ca. 7180 m². Het gaat hier om asfaltverhardingen of betonplaten. De koffer van de verhardingen is maximaal 60 cm dik. De verhardingen worden echter aangelegd in ophogingen, waardoor er nauwelijks bodemingrepen plaats zullen vinden in ongeroerde bodem.

De bodemingrepen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine.

Groenzones

Ten westen, noorden en oosten van de geplande loods worden een aantal groenzones aangelegd over een totale oppervlakte van ca. 1000 m². Het betreft vnl. gazonstroken en in het westen een aantal bomen.

Voor de aanleg van de grasperken worden bodemingrepen verwacht tot maximaal ca. 30 cm onder het maaiveld voor een vervanging van de toplaag door teelaarde. Voor de aanleg van plantputten voor de bomen worden plaatselijk bodemingrepen verwacht tot op ca. 80 cm onder het maaiveld in het westen van het terrein.

De bodemingrepen zullen machinaal gebeuren d.m.v. een graafmachine.

Nutsleidingen en riolering

Naar de nieuwe verpakkingsloods toe wordt de aanleg van nutsleidingen en riolering voorzien. De aanleg hiervan gebeurt hoofdzakelijk ter hoogte van de geplande verhardingen ten westen, zuiden en oosten van de loods.

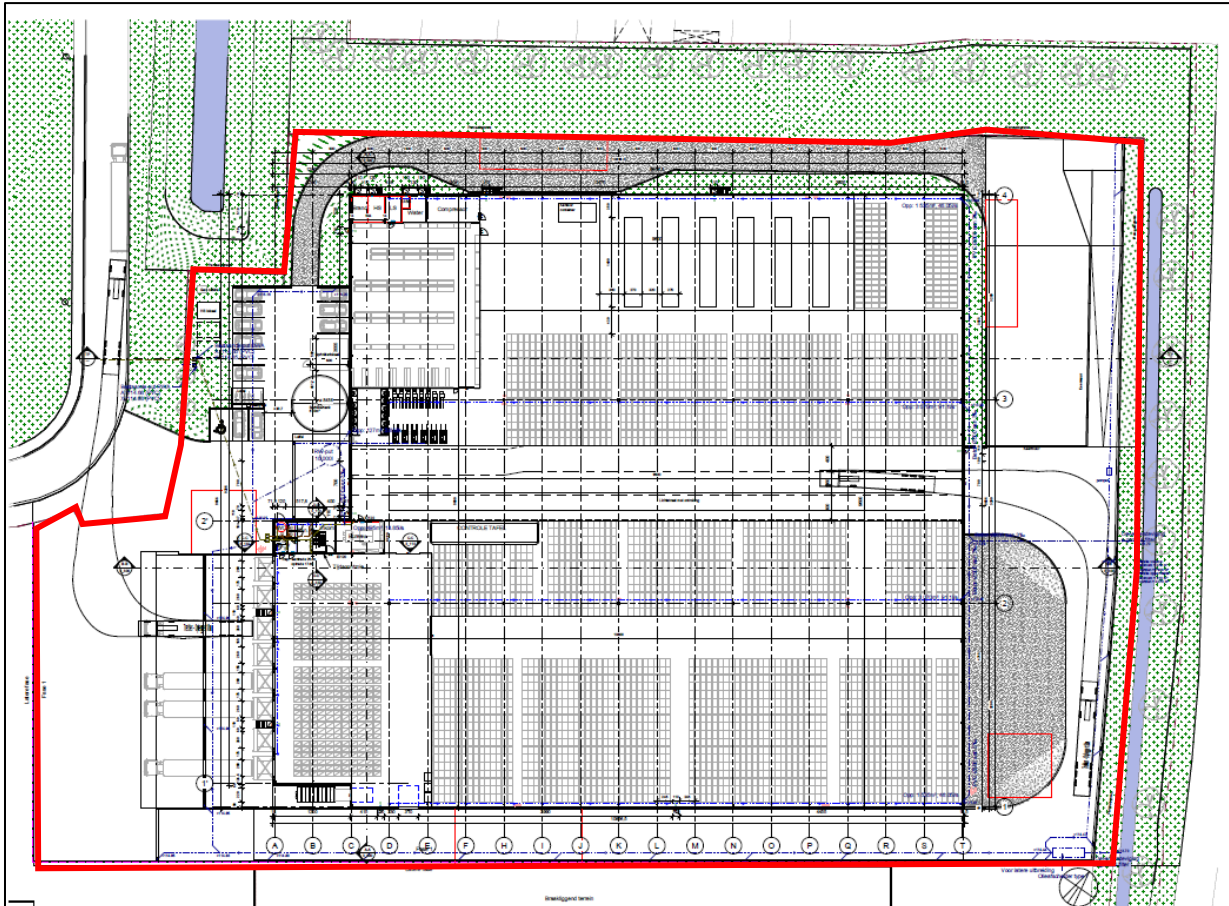
Ten westen van de loods wordt tevens een regenwaterput voorzien van 10 000 l. Verder komt hier ook een sprinklertank (610 m²) en –lokaal. In de groenzone ten westen van het terrein komt een HS-lokaal en een gas cabine.

De exacte ligging van de toekomstige nutsleidingen is tot heden niet gekend.

De leidingen worden aangelegd in machinaal aangelegde sleuven die iets breder zijn dan de desbetreffende leiding. De uitgraafdiepte bedraagt ca. 1 m – maximaal 2 m.⁹

Werfzone

De werfzone zal zich volledig binnen het aangeduide projectgebied bevinden. Hiervoor vinden geen bijkomende bodemingrepen plaats.

Afb. 3: Inplantingsplannen met aanduiding van het huidige projectgebied (rood) (Bron:, digitaal plan, dd 07/02/2018, aanmaatschaal 1.200, 2018B69)

1.4 Werkwijze, verloop en actoren

Gezien het bureauonderzoek betrekking heeft op een terrein waar in 2016 reeds een archeologisch vooronderzoek (beperkt bureauonderzoek en proefsleuvenonderzoek) werd uitgevoerd in het kader van de geplande werken, diende bijzondere aandacht besteed te worden aan de confrontatie van de toekomstige werken met de archeologische situering om na te gaan of een doorslaggevend aspect kan leiden tot een archeologienota met beperkte samenstelling. Uit deze confrontatie bleek dat verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst en dat dus effectief een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt kon worden (CGP 12.5.3.3.).

De topografische kaart en kadasterkaart werden in het kader van dit vooronderzoek geraadpleegd en weergegeven. De meest recente kleurenorthofoto werd eveneens geraadpleegd. Andere kaarten werden omwille van het gevolgde traject (Archeologienota met beperkte samenstelling) niet weergegeven. Ze bleken immers geen aanvullende informatie te bieden die een potentieel tot kenniswinst aan kan tonen.

⁹ Schriftelijke communicatie met Griet Verhaegen (Ar-Te).

Om een inzicht te bekomen in de reeds gekende archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied en zijn directe omgeving werd ook de Centrale Archeologische Inventaris geraadpleegd.¹⁰ Deze online inventaris, opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid, biedt een overzicht van alle tot nu toe gekende archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Via het Geoportaal van Onroerend Erfgoed werd eveneens de inventaris van de beschermde archeologische sites, de inventaris van vastgestelde archeologische zones en de inventaris van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt, geraadpleegd. Enkel de Centrale Archeologische Inventaris is in dit rapport opgenomen. De overige kaarten worden in dit bureauonderzoek niet weergegeven vermits ze niet relevant zijn in het gevolgde traject.

Verder wordt in dit onderzoek hoofdzakelijk gebruik gemaakt van het rapport van het archeologisch onderzoek dat op en rondom het onderzoeksterrein plaatsvond en uitgevoerd werd in 2016 naar aanleiding van de geplande ontwikkeling van het bedrijventerrein, waarvan het huidige project deel uitmaakt:

- HOEBRECKX M. EN DE LANGHE H. (2016) *Prospectie met ingreep in de bodem aan de Boeshovenweg te Borgloon. Onderzoek uitgevoerd in opdracht van Casters Infra. (ARON RAPPORT 296), Tongeren.*

Het historisch verleden van het studiegebied werd in bovenstaande studie reeds onderzocht. Vanwege het gevolgde traject (archeologienota met beperkte samenstelling) wordt de volledige geschiedenis van het projectgebied in deze studie niet opgenomen. De *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgemaakt op initiatief van *Graaf de Ferraris* (1771-1778), de *Atlas der Buurtwegen* (1842) en de *Vandermaelenkaart* (1846-1854) werden via de website *geopunt.be* nogmaals geraadpleegd. Deze kaarten worden evenwel niet weergegeven in het bureauonderzoek. Op geen van deze kaarten kon immers bebouwing worden opgemerkt. De bekomen informatie wordt wel als aanvullend argument gebruikt voor de bepaling van maatregelen.

Een visuele terreininspectie werd niet uitgevoerd. Via een fotografisch verslag, aangeleverd door *Griet Verhaegen (Ar-Te)* en de meest recente orthofoto kon namelijk een beeld bekomen worden van de huidige inrichting en de gaafheid van het onderzoeksgebied.

De ligging van ondergrondse kabels en leidingen werd niet opgevraagd via *KLIP*. Deze gegevens waren reeds beschikbaar via het onderzoek dat in 2016 werd uitgevoerd. *Griet Verhaegen (Ar-Te)* bezorgde de tot nu gekende informatie over het plangebied.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door *Hanne De Langhe* van het archeologisch projectbureau *Aron bvba* en intern begeleid door *Petra Driesen*.

¹⁰ <https://geo.onroerenderfgoed.be/> en <http://cai.onroerenderfgoed.be/>

2 Assessment

2.1 Situering van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied, gesitueerd ter hoogte van de Boeshovenweg op ca. 700 m ten oosten van het centrum van Borgloon en op ca. 650 m ten zuidwesten van Kerniel, is ca. 11,952 ha groot en kadastraal gekend als Borgloon, afd. 1, sectie C, percelen 757A, 906A, 819A, 818A, 759A en 817A. De afgebakende zone waar bodemingrepen zullen plaatsvinden betreft een zone van ca. 1,79 ha groot en is gelegen op percelen 757A en 906A. Het terrein is momenteel, in tegenstelling tot de situatie in 2016, braakliggend en geëgaliseerd (*Afb. 4-5*). Dit gebeurde in het kader van de inrichting als industriegebied. Het terrein werd in het kader van deze werken tevens opgehoogd en er zijn wegenis- en infrastructuurwerken uitgevoerd. Ten westen van het terrein werd bv. reeds een infiltratiebekken uitgegraven en een ontsluitingsweg aangelegd. In het noorden en oosten wordt het terrein begrensd door twee braakliggende stroken met daarachter enkele woonpercelen, een akker en de Boeshovenweg. Ten zuiden liggen nog enkele weilanden en akkers.

2.2 Archeologische situering

Naar aanleiding van de inrichting van het bedrijventerrein waarvan het huidige project deel uitmaakt, werd door *Onroerend Erfgoed* in 2016 een archeologisch vooronderzoek geadviseerd (**CAI 212898**, *Afb. 6; Afb. 7 en BIJLAGE 8-9, blauw*). Het huidige projectgebied ligt volledig binnen het toenmalige onderzoeksterrein (*Afb. 7 en BIJLAGE 8-9, groen*). Dit archeologisch vooronderzoek, uitgevoerd door *ARON bvba*, bestond uit een proefsleuvenonderzoek, voorafgegaan door een beperkt bureauonderzoek.¹¹

Het proefsleuvenonderzoek leverde in totaal 12 sporen op. Drie hiervan – nl. S 5, 6 en 12 – bleken van natuurlijke oorsprong te zijn. Vier van de antropogene sporen waren van recentere oorsprong. Het betroffen twee drainagegreppels (S7 en 8), een veldoven (S1) en een restant van een cultuurlaag (S9). De overige vijf sporen – allemaal kuilen – waren van oudere datum. Slecht drie hiervan (S2, 3 en 4) konden met zekerheid in de late bronstijd- ijzertijd geplaatst worden. S10 en 11 bevatten geen dateerbaar materiaal, maar zijn, gebaseerd op gelijkenissen op vlak van kleur en vulling met S3 en 4, vermoedelijk contemporain.

Drie van de late bronstijd- ijzertijd sporen en één van de natuurlijke sporen zijn binnen het huidige projectgebied gelegen. Het betreft respectievelijk de sporen S 4, 10, 11 en S 12.

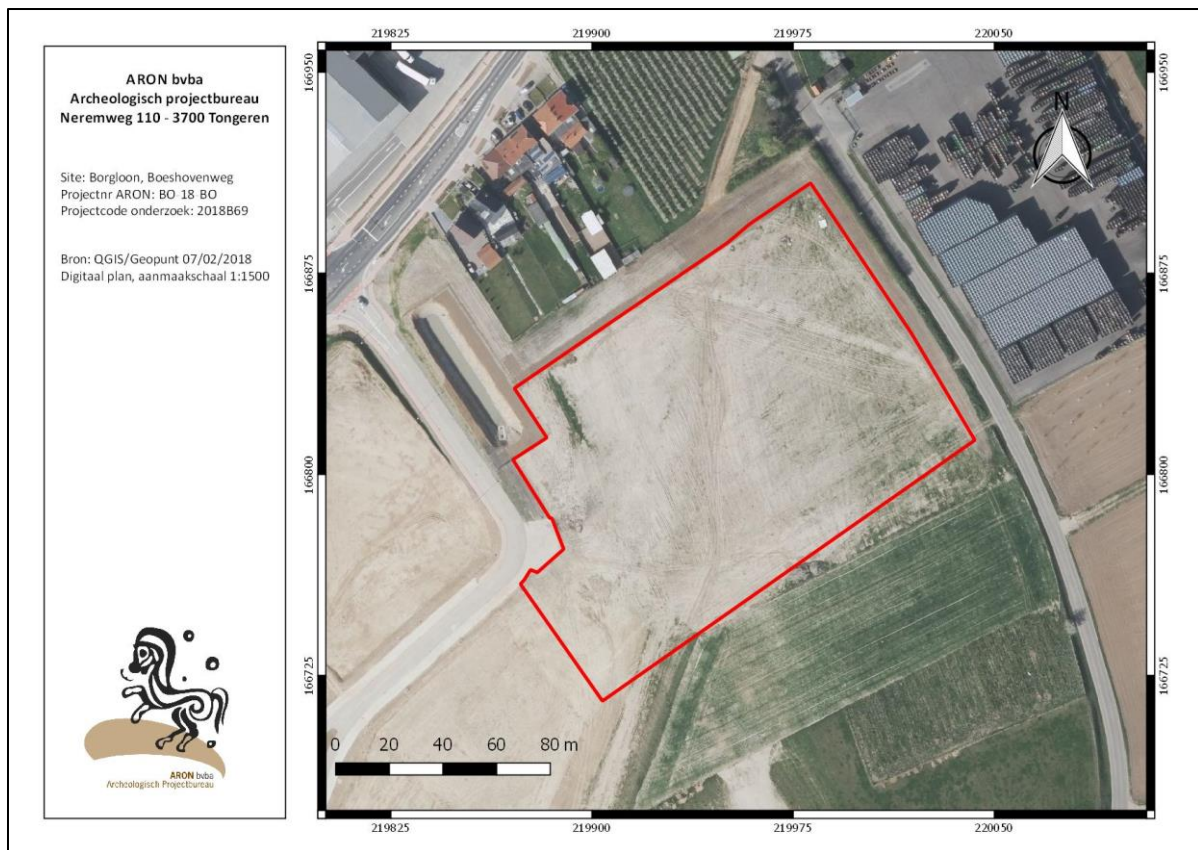
Spoor 4 was een ronde kuil. In de grijze leemvulling werden verbrande keien en leembrokken en fragmenten handgevormd aardewerk aangetroffen. In profiel bleek de kuil onregelmatig gevormd te zijn en erg ondiep bewaard (*afb. 8*). Ca. 50 m naar het oosten bevonden zich de kuilen S10 en 11. Deze lagen dicht bij elkaar en hadden een grijze tot licht bruingrijze leemvulling. De aflijning was eerder vaag. Spoor 10 was rond en had een komvormige bodem. Ook hier was het spoor maar een kleine 10 cm diep bewaard. In de vulling werden nog enkele verbrande leemresten en houtskoolspikkels aangetroffen. Spoor 11 was dieper bewaard (ca. 30 cm) en had een ovale vorm met een N-Z-oriëntatie. In de vulling werden enkele houtskoolspikkels aangetroffen. De bodem was licht komvormig.¹²

Op basis van de resultaten van het toenmalige proefsleuvenonderzoek werd voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd en dit omwille van de lage densiteit van sporen in combinatie met slechte bewaringstoestand ervan.¹³

¹¹ Hoebreckx & De Langhe (2016).

¹² Hoebreckx & De Langhe (2016), 13.

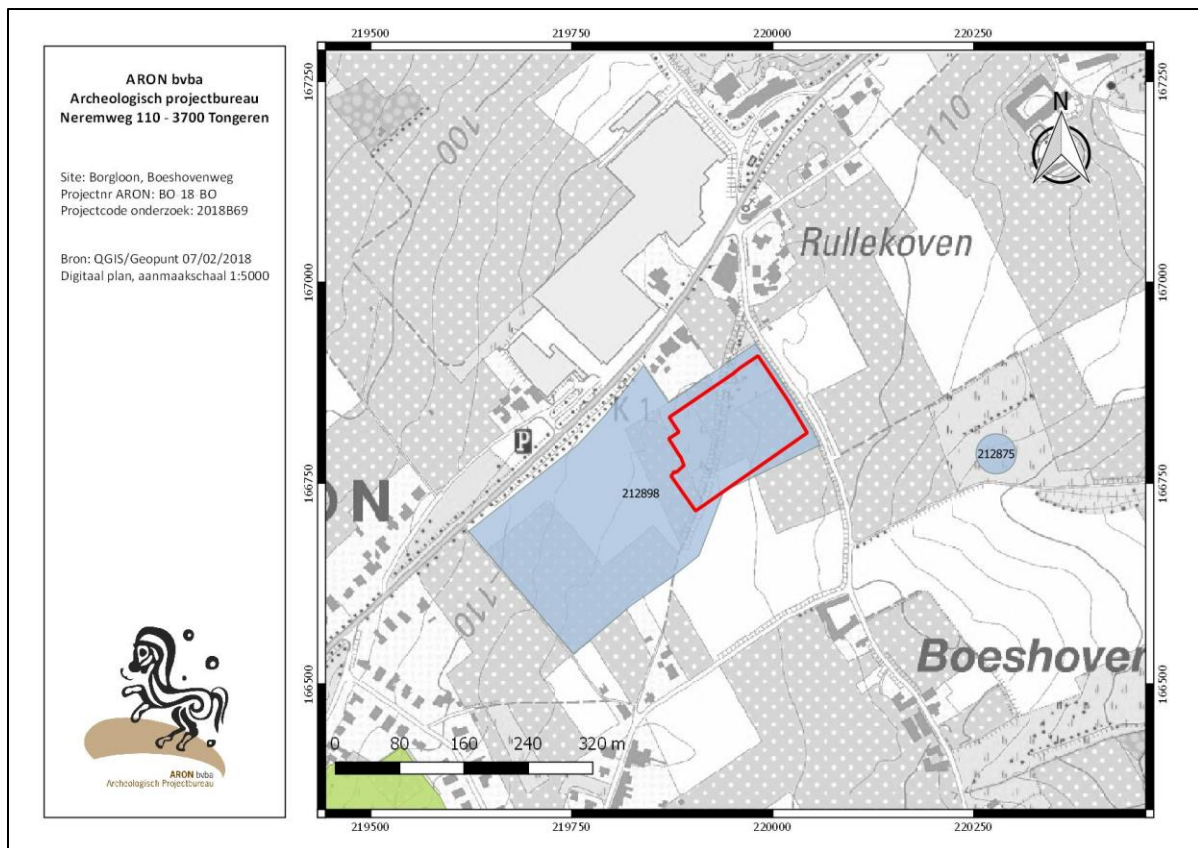
¹³ Hoebreckx & De Langhe (2016), 16.

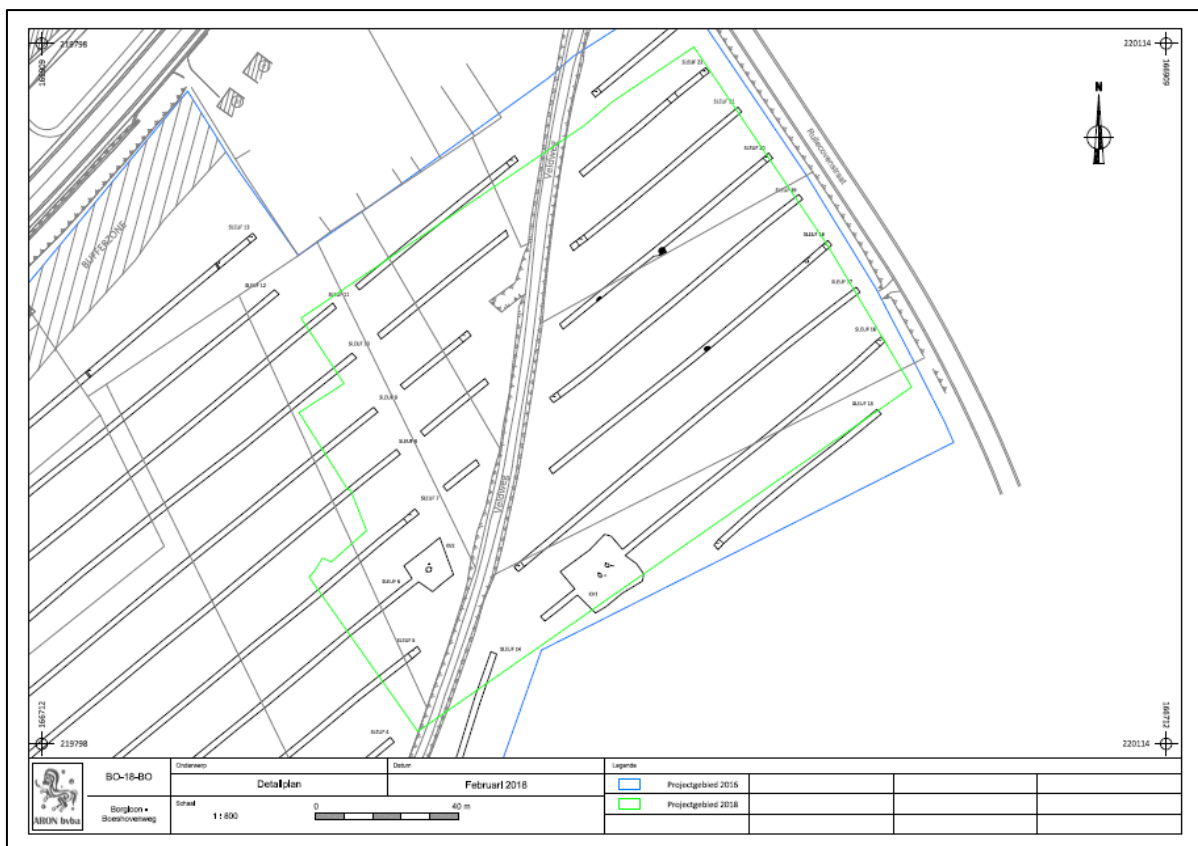
Afb. 4: Kleurenorthofoto met aanduiding van de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden (blauw).

Afb. 5: Foto van het onderzoeksterrein (Bron: Ar-Te, dd onbekend, 2018B69).

Afb. 6: Topografische kaart met overlay van de CAI met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood), de gekende CAI-locaties (blauw) en de gebeurtenissen (groen).

Afb. 7: Proefsleuvenplan van het archeologisch onderzoek op en ten westen van het onderzoeksterrein (groen). (ARON, digitaal plan, dd 06/02/2018, aanmaatschaal 1:1000, 2018B69).

Afb. 8: Coupe op spoor 4 tijdens het proefsleuvenonderzoek in 2016 (Bron: Aron bvba, dd 22/06/2016, 2018B69).

2.3 Impact van de bodemingrepen en kenniswinst

De initiatiefnemer plant op een ca. 1,79 ha groot terrein de bouw van een verpakingsloods met omgevingsaanleg.

Hiervoor wordt het terrein opgehoogd en wordt de toplaag (aangevulde grond) mogelijk over een dikte van ca. 30 cm afgegraven.

De verpakingsloods wordt gefundeerd op palen over een totale oppervlakte van ca. 9720 m² tot op een plaatselijke diepte van 10 m onder het maaiveld. Tevens wordt een laadkuil aangelegd over een maximale oppervlakte van 780 m². Hiervoor worden bodemingrepen verwacht tot maximaal ca. 1 m onder het huidige maaiveld.

De aanleg van verhardingen en groenzones houdt minder diepe bodemingrepen in die zich vnl. zullen situeren in de ophogingen op het terrein.

Voor de aanleg van riolering en nutsleidingen worden rondom de verpakingsloods sleuven aangelegd die een verstoringdiepte van ca. 1 m – maximaal 2 m zullen veroorzaken.

Ondanks de eerder beperkte diepte / oppervlakte van de bodemingrepen, kan een verstoring van de moederbodem en daarmee ook van het nog potentieel aanwezige archeologische bodemarchief nergens op het terrein uitgesloten worden.

Ondanks de bedreiging die de geplande werken op eventueel aanwezige archeologisch erfgoed vormen, werden bij het archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in 2016 geen goed bewaarde waardevolle archeologische sporen die een potentieel tot kenniswinst bieden, aangetroffen in de huidige projectzone. De lage sporendensiteit op het terrein maakt bovendien dat het onwaarschijnlijk is dat er nog een bewaarde archeologische site aanwezig is. De mate van erosie, die een slechte bewaringstoestand van de sporen veroorzaakt heeft, impliceert ook dat mogelijk

sporen van historische activiteit geheel verdwenen zijn.¹⁴ Dit in combinatie met het feit dat historische kaarten geen bebouwing op het terrein weergeven maakt dat het potentieel op kennisvermeerdering bij een verder onderzoek van het terrein erg gering is. Het feit dat het terrein in een recent verleden geëgaliseerd en opgehoogd werd, geeft bovendien aan dat de kans erg klein is dat er van de sporen of de site nog iets is overgebleven. Daarom wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

2.4 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvraag werd tijdens het bureauonderzoek behandeld:

Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling? Beschrijf dit aspect.

De bespreking van de archeologische situering toont aan dat verder onderzoek van het terrein in het kader van toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot kenniswinst.

Naar aanleiding van de geplande werken werd in 2016 een archeologisch onderzoek uitgevoerd op een 11 ha groot terrein waarvan ook het huidige onderzoeksterrein (1,79 ha) deel uitmaakt. Ondanks de bedreiging die de geplande werken op eventueel aanwezige sporen vormen, werden bij het archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in 2016 geen waardevolle archeologische sporen met een potentieel op kenniswinst aangetroffen in de huidige projectzone. De lage sporendensiteit op het terrein maakt bovendien dat het onwaarschijnlijk is dat er nog een bewaarde archeologische site aanwezig is. De slechte bewaringstoestand van de sporen impliceert daarenboven dat mogelijk sporen van historische activiteit geheel verdwenen zijn door erosie.¹⁵ Dit in combinatie met het feit dat historische kaarten geen bebouwing op het terrein weergeven, maakt dat het potentieel op kennisvermeerdering bij een verder onderzoek van het terrein erg gering is. Het feit dat het terrein bij aanlegwerken van het industrieterrein in 2016 opgehoogd en geëgaliseerd werd, geeft bovendien aan dat de kans erg klein is dat er van de sporen of de site nog iets is overgebleven. De kosten van een archeologisch vervolgonderzoek zouden dan ook niet opwegen tegen de baten (geen of uiterst geringe kenniswinst) die dit zou opleveren.

2.4 Datering en interpretatie

Het onderzoeksterrein is tot op heden onbebouwd en is momenteel braakliggend en in een recent verleden opgehoogd en geëgaliseerd in het kader van de inrichting van het terrein als industriegebied. Op het huidige onderzoeksterrein (1,79 ha) werden een beperkt archeologisch bureauonderzoek en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in 2016.

Het proefsleuvenonderzoek leverde in totaal 12 sporen op, waaronder 3 van natuurlijke oorsprong, 4 recente sporen, 3 sporen die met zekerheid in de ijzertijd te plaatsen zijn en 2 die vermoedelijk in deze periode te plaatsen zijn.

Op het huidige onderzoeksterrein van 1,79 ha werd in het oosten één natuurlijk spoor aangetroffen en in het zuidwesten 3 kuilen, waarvan één met handgevormd aardewerk.

Er kan op basis van het proefsleuvenonderzoek verondersteld worden dat menselijke aanwezigheid op het huidige terrein teruggaat tot minimaal de ijzertijd.

De mate van erosie op het terrein, die een slechte bewaringstoestand van de sporen veroorzaakt heeft, impliceert dat mogelijk sporen van historische activiteit inmiddels geheel verdwenen zijn. Bovendien was de aangetroffen sporendensiteit in 2016 dusdanig beperkt, dat het onwaarschijnlijk is dat er momenteel nog een bewaarde

¹⁴ Hoebreckx & De Langhe (2016), 16.

¹⁵ Hoebreckx & De Langhe (2016), 16.

archeologische site aanwezig is. Het feit dat het terrein in een recent verleden geëgaliseerd werd, geeft daarenboven aan dat de kans erg klein is dat er van de sporen of de site nog iets is overgebleven.

3. Samenvatting

De initiatiefnemer plant op het noordoostelijk deel van een ca. 11,952 ha groot terrein, gelegen aan de Boeshovenweg in Borgloon en kadastraal gekend als Borgloon, afd. 1, sectie C, percelen 757A, 906A, 819A, 818A, 759A en 817A, de bouw van een verpakingsloods met laadkuil, omliggende groenzones en verhardingen. Dit project maakt deel uit van de ontwikkeling van het bedrijventerrein 'Fruitveiling-Zuid'. In het kader van de ontwikkeling van dit bedrijventerrein vonden al eerder bodemingrepen plaats waaronder een ophoging en egalisatie van het terrein. Ook werden bestrating en infrastructuurwerken uitgevoerd.

Voor dit project is een stedenbouwkundige aanvraag vereist. De bodemingrepen behorend tot de huidige vergunningsaanvraag vinden enkel plaats binnen een zone van ca. 1,79 ha op percelen 757A en 906A.

Het terrein is momenteel braakliggend en werd in 2016 onderworpen aan een proefsleuvenonderzoek in het kader van de inmiddels uitgevoerde aanlegwerken van het industrieterrein. Op basis van de resultaten van dit onderzoek werd voor het onderzoeksgebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. De densiteit van de sporen was erg laag waardoor het erg onwaarschijnlijk geacht werd dat er een bewaarde site aanwezig zou zijn. Daarnaast bleek de bewaringstoestand van de sporen ook erg slecht door erosieprocessen. Dit impliceert ook dat er mogelijk sporen van historische activiteit geheel verdwenen zijn.¹⁶

Het feit dat het terrein in een recent verleden geëgaliseerd werd, geeft bovendien aan dat de kans erg klein is dat er van de sporen of de site nog iets is overgebleven.

Uit de confrontatie tussen de toekomstige werken en de archeologische situering van het onderzochte gebied, bleek dan ook dat verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Bijgevolg werd een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt en wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

¹⁶ Hoebreckx & De Langhe (2016), 16.

